

Postadres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Colleges van de gemeenten Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam,
Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14 078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

E.I.M. Goutziers

T 078 770 3516

E e.goutziers@dordrecht.nl

Datum 6 mei 2021
Kenmerk 2021-0056186
Betreft Reactie op brieven gemeenten uitgangspunten nieuwe DS samenwerking

Afschrift aan:

Raad Dordrecht

Geachte colleges,

We hebben uw reactiebrieven ontvangen op de Uitgangspuntennotitie Toekomstige samenwerking Drechtstedengemeenten, die wij u stuurden op 12 januari. Wij danken u voor het in hoog tempo, doch in goede afstemming met uw raden, doorlopen van uw lokale besluitvormingsprocedure. We hebben met elkaar een belangrijke volgende stap gezet op weg naar een nieuwe en toekomstbestendige vorm van Drechtstedelijke samenwerking. Een transitie in de samenwerking die zorgt voor meer lokale regie en sturing, waar meer ruimte is voor integraliteit binnen het sociaal domein en meer gelegenheid tot voor lokaal maatwerk en innovatie in zowel sociaal domein als de ondersteunende bedrijfsvoeringstaken. We blijven regionaal samenwerken via de Sociale Dienst Drechtsteden - zij het onder andere, meer inhoudelijke aansturing-. De ondersteunende taken depolitiseren we door ze onder te brengen bij de gemeente Dordrecht die ze uit gaat voeren via zakelijk af te sluiten dienstverleningsovereenkomsten. Zo realiseren we een samenwerking die past bij de gemeentelijke (inhoudelijke en financiële) opgaven en verantwoordelijkheden van vandaag de dag en versterken we de democratische legitimiteit.

In december 2020 was de raad van de gemeente Zwijndrecht de eerste die het principebesluit nam voor deze nieuwe koers en uitwerkingsrichting. Nadat tot slot de gemeente Sliedrecht het principebesluit had genomen, gingen we samen op weg naar de volgende stap: het vaststellen van gedeelde uitgangspunten voor de verdere samenwerking tussen de Drechtstedengemeenten. Met input van GRD ontwikkelde Dordrecht als penvoerder de uitgangspunten voor de transitie.

Vaststelling uitgangspunten

De Dordtse raad stelde deze in februari 2021 als eerste vast. Dit was van belang omdat u als gemeenten wilde weten waarop Dordrecht als servicegemeente de dienstverleningsovereenkomsten gaat baseren. Maar ook omdat ze de basis vormt voor het ontvlechten van de niet-sociaal taken uit de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden ten behoeve van een nieuwe GR Sociaal.

Vervolgens behandelde de raad van de gemeente Papendrecht op 18 maart de uitgangspunten voor de toekomstige samenwerking. Op 20 april nam de raad van Zwijndrecht een besluit op de uitgangspuntennotitie.

Kenmerk 2021-0056186
Datum 06 mei 2021

Daarmee hebben wij zicht op de reacties van alle zeven Drechtsteden gemeenten: constructieve, positief-kritische bijdragen voor het transitieproces. U staat positief tegenover de weg die we met elkaar zijn ingeslagen, ervaart dat de meer zakelijke oppak zorgt voor duidelijke richting en u wilt zich inspannen om de transitie te realiseren per 1 januari 2022. Hardinxveld-Giessendam heeft zich aanvullend gebogen over hun lokale kaders voor toekomstige rolname. Voor Sliedrecht is het gezamenlijk doorlopen van het proces een leidend principe. Dat doet ons deugd: we kunnen en willen dit proces alleen in gezamenlijkheid doorlopen!

Zorgen en aandachtspunten algemeen

Naast de positieve noot begrijpen we dat u kritisch bent op of zorgen heeft omtrent enkele geformuleerde uitgangspunten. Sommige van u verzoeken dat eerst bepaalde voorwaarden zijn ingevuld voor u de volgende stap kunt maken, een enkeling noemt dit een onderhandelingsproces. In deze reactiebrief gaan we in op de door diverse gemeenten ingebrachte aandachtspunten.

Wij hechten er aan te memoreren dat we met elkaar hebben afgesproken om een nieuwe cultuur te adopteren. Een van constructieve samenwerking gebaseerd op vertrouwen, respect en waardering voor elkaars belang. We zijn niet (meer) van plan om elkaar over en weer brieven te blijven sturen. We vroegen dit al aan elkaar in 2018 in het traject van de commissie Toekomst regionale samenwerking (zie Deetman). En ook vorig jaar tijdens de drie collegeconferenties hebben we tegen elkaar gezegd: beter is het om doorlopend met elkaar in gesprek te zijn, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Ook Hendrik-Ido-Ambacht vraagt in haar reactie aandacht voor de samenwerkingscultuur. Ziet u deze brief daarom voorlopig als een laatste. Een goed voorbeeld van onze nieuwe manier van (netwerk)samenwerking zien we terug in het integrale overleg van de wethouders sociaal en middelen. Hier wordt in openheid de transitie besproken en zoeken gemeenten naar gedeelde belangen en gemeenschappelijke gronden om het doel te realiseren dat wij allen hebben onderschreven op de collegeconferentie van 27 oktober 2020: het komen tot een GR sociaal en een servicegemeente voor de ondersteunende en bedrijfsvoeringsonderdelen van de GRD. We stellen het op prijs dat uw portefeuillehouder waar nodig lokaal de informatierugkoppeling verzorgt voor en naar aanleiding van die ontmoetingen.

Specifieke aandachtspunten

Als we uw reacties scannen zien we vijf samenhangende onderdelen. De transitiekosten, de vierjaarstermijn, de as is-overgang, de gedwongen uittreding en de strakke planning zijn als voornaamste aandachtspunten genoemd. Vrijwel alle raden, ook de Dordtse raad, geven aan dat zij inzicht willen in de transitiekosten en op welke manier we omgaan met de risico's die nu in de GRD aanwezig zijn.

Hardinxveld stelt zich evenredige verdeling van financiële verplichtingen en risico's voor en vraagt aandacht voor sturing en beheersing en in relatie tot het dragen van risico. Sommige gemeenten geven aan dat de transitiekosten wat hen betreft voor rekening komen van de gemeente Dordrecht. Wij begrijpen dat u in deze financieel lastige tijden geen middelen 'op de plank heeft liggen'. Evenwel lopen in transitieprocessen de kosten voor de baat uit en gaat het om een realisatie van belangrijke inhoudelijke doelen, die zeker in het sociale domein urgentie kennen. Om de GRD snel te kunnen vormen tot een door alle gemeenten gewenste 'klassieke' GR sociaal, is het noodzakelijk om in diezelfde snelheid de bedrijfsvoeringstaken te beleggen bij de servicegemeente Dordrecht. We zullen u snel inzicht bieden in de transitiekosten en met een dekkingsvoorstel komen. We willen daarbij zorgen dat het nu bij geen van onze partner-gemeenten op de gemeentelijke begroting drukt.

Kenmerk 2021-0056186
Datum 06 mei 2021

Een aandachtspunt dat meerdere gemeenten hebben ingebracht betreft de DVO termijn van vier jaar, gevraagd wordt of deze periode verkort of tussentijds geëvalueerd kan worden. Ook heeft u vragen ten aanzien van de as-is overgang en wenst u borging van de huidige (basis)dienstverlening. Papendrecht wil de huidige kwaliteit behouden, Ambacht de mogelijkheid te kunnen kiezen voor een bepaald servicelevel. Sommigen roepen op tot het op korte termijn starten met innovatie en maatwerk. Verder vraagt u aandacht voor het betrokken personeel van de GRD en verzoekt tot een voor hen zo geruisloos proces. We beantwoorden deze punten gebundeld omdat ze met elkaar samenhangen.

Zorgvuldig omgaan met het huidige personeel onderschrijven wij van harte! Gedwongen ontslagen voorkomen is het vertrekpunt geweest van de uitgangspunten as-is overgaan en de vierjaarstermijn. Het is in ons gezamenlijk belang en zo nemen we ook nu gezamenlijk onze verantwoordelijkheid. Want we starten immers niet bij nul, we zijn al 15 jaar samen onderweg. Door hantering van de vertrekpunten as-is en een vierjaarstermijn kunnen we continuïteit van de dienstverlening bieden én via de meerjarige zekerheid van afname van diensten ook zekerheid bieden voor het bestaande personeel. Qua dienstverlening is het onze intentie om op onderdelen de mogelijkheid te bieden tot flexibiliteit en innovatie in dienstverlening, onder voorwaarde dat we de financiële en personele gevolgen van flexibiliteit samen proberen te minimaliseren. Maar dat zijn we nu met elkaar aan het verkennen. Want die handschoen pakken we graag, met u, op!

Over de gedwongen uittreding van een gemeente die een moment van besluitvorming niet haalt, is door een aantal gemeenten een opmerking gemaakt. Wij begrijpen dat deze formulering wellicht wat zakelijk overkomt, maar het is echt in ons gezamenlijk belang dat besluitvormingsmomenten gehaald worden. Sommige van u memoreren dat ook: 'een gemeente wordt dan de remmende factor voor de anderen die wel door willen'. Wij hechten eraan te benadrukken dat gedwongen uittreding zich wat ons betreft niet zal voordoen, omdat u allen op inhoudelijke gronden het principebesluit heeft genomen en wij er vertrouwen in hebben dat elke gemeente tijdig de benodigde besluiten neemt.

De planning tot 1 januari 2022 wordt door vele van u als zorgpunt aangedragen, omdat u die als strak ervaart. Wij voelen dat ook, maar benadrukken hier nogmaals de noodzaak om de datum van 1 januari te halen gezien de urgentie op het simultaan lopende traject GR sociaal. Niet afronden voor 1 januari betekent bovendien dat we de nieuw aangetreden raden en colleges belasten met een ingewikkeld transitieproces. Op de conferentie van 27 oktober 2020 hebben we met elkaar uitgesproken hen daarmee niet op te willen zadelen, maar voortvarend met elkaar aan de slag te gaan. Dit zodat we in de nieuwe periode de vruchten kunnen plukken. Sommige gemeenten roepen op zorgvuldigheid boven snelheid te laten gaan. Het één hoeft het ander niet uit te sluiten. Wij onderschrijven het belang van een zorgvuldig proces. U vraagt om betrokkenheid en tussentijdse afstemming zowel in dit transitieproces als bij de totstandkoming van de service levels van de DVO's. Wij nodigen u van harte uit om dit gesprek met ons en met uw raad te voeren. Het transitieproces is daartoe onder andere verrijkt met ambtelijke en bestuurlijke spiegelgroepen en bestuurlijke stand ups. Zo zijn gemeenten en GRD intensief betrokken. Die synergie leidt tot optimalisatie.

Kenmerk 2021-0056186
Datum 06 mei 2021

Snelheid van het proces is een relatief begrip: wat de een mogelijk te snel vindt, vindt de ander wellicht te langzaam. De motie van de Dordtse raad is van oktober 2019 en het Berenschot onderzoek naar de Drechtstedelijke samenwerking had plaats in 2017. Sommige GRD-medewerkers zijn sindsdien al in onzekerheid wat de gemeenten gaan besluiten. Het onderzoeken van en praten over het door ontwikkelen van de Drechtstedelijke samenwerking duurt al lang. Het afronden van het besluitvormingstraject geeft onze burgers, externe partners en al onze medewerkers – gemeentelijk of GRD (SDD, SCD, GBD, OCD, IBD, Bureau Drechtsteden en regiogriffie) binnen afzienbare tijd duidelijkheid. Een transitie zorgt altijd voor onrust, laten we nu blijven doorpakken en snel zorgen voor rust en dat kwalitatief goed personeel behouden blijft in onze regio.

Tot slot twee overige punten: de gemeente Zwijndrecht vraagt aandacht voor hun overeenkomst met het IBD. Hierover zijn we met de gemeente Zwijndrecht in gesprek gegaan. De gemeente Alblasterdam vraagt naar plannen met betrekking tot de aangekondigde kwartaalbijeenkomsten. Hier nemen wij graag binnenkort het initiatief toe. Hoe mooi zou het zijn als we al een eerste kwartaalbijeenkomst kunnen houden in dit transitiejaar! Juist nu zoveel aandacht gaat naar de omvorming van onze samenwerking is het goed aandacht te houden voor de inhoudelijke opgaven die ons in dit gebied verbinden en de onderlinge relaties aan te halen. We zien uit naar die ontmoeting!

We hopen de komende periode intensief met elkaar op te blijven trekken om samen toe te werken naar een positieve start van onze nieuwe samenwerking! Dit zodat we samen gesteld zijn om in de toekomst de kwaliteit van onze dienstverlening voor onze inwoners nog meer te verbeteren. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders
namens dezen,

Carlo Post
Gemeentesecretaris

Wouter Kolff
Burgemeester